

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 193
din 18.05.2011**

Dosar nr: 96/2011

Petiția nr: 1454 din data de 01.03.2011

Petent: M T

Reclamat: Primăria municipiului București

Obiect: mesaje afișate pe panouri publicitare ce aduc atingere demnității

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. M T , cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Primăria municipiului București, cu sediul în Splaiul Independenței, nr. 291-293, sector 6, București

II. Obiectul sesizării

2.1. Sesizarea, astfel cum este formulată, vizează mesaje afișate pe panouri publicitare ce aduc atingere demnității.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin petiția nr. 1454 din data de 01.03.2011 petentul arată că în data de 1 martie 2011 a constatat existența unor panouri publicitare în București, care transmit mesaje ce aduc atingere demnității și creează o atmosferă de intimidare, degradare, umilitoare, îndreptată împotriva cetățenilor români. Astfel, se arată că la intersecția Bd. Iuliu Maniu cu str. Dezrobirii, este afișat mesajul "Români n-au valoare" și "Românii nu sunt buni la pat".

IV. Procedura de citare

4.1. În temeiul art. 20 alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresa nr. 1646 din 07.03.2011 a fost citat petentul. Prin adresa nr. 1647 din 07.02.2011 a fost citată Primăria municipiului București, prin reprezentant. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 11.04.2011. La termen părțile nu s-au prezentat.

4.3. Urmare petiției, astfel cum a fost formulată, în temeiul art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul a invocat din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

4.4. Prin adresale înregistrate cu nr. 2559/13.04.2011 excepția de necompetență materială motivată, a fost comunicată părților. Colegiul a pus în vedere acestora că în raport cu atribuțiile CNCD, astfel cum sunt stipulate în O.G. nr. 137/2000, solicitarea în accesoriu de a obliga partea reclamată, Primăria municipiului București, la finanțarea organizării unor activități reparatorii eficiente de către organizații care au ca domeniu de activitate afirmarea identității românești, precum și declanșarea per se a procedurilor judiciare de desființare a tuturor organismelor și firmelor care au comandat și și-au adus aportul la campania ce face obiectul plângerii, exced în mod vădit competenței rațiune materiae a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, corelativ prevederilor art. 2 alin.10 și art. 19 alin.1 din O.G. nr. 137/2000.

4.5. Colegiul Director a solicitat părților să își prezinte propriile apărări față de excepția ridicată, acordând termen la data de 05.05.2011. Părțile nu au comunicat apărări, repectiv punctul de vedere.

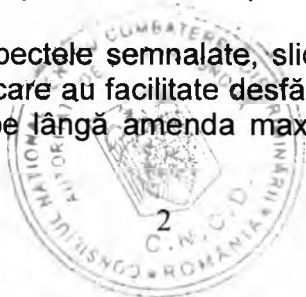
V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Prin petiția nr. 1454 din data de 01.03.2011 petentul arată că în data de 1 martie 2011 a constatat existența unor panouri publicitare în București, care transmit mesaje ce aduca atingere demnității și creează o atmosferă de intimidare, degradare, umilitoare, îndreptată împotriva cetățenilor români. Astfel, se arată că la intersecția Bd. Iuliu Maniu cu str. Dezrobirii, este afișat mesajul "Românii n-au valoare" și "Românii nu sunt buni la pat".

5.1.2. În sensul celor de mai sus, petentul consideră că gravitatea expunerii acestor mesaje este mărită prin faptul că acestea nu sunt asumate, ceea ce induce privitorului ideea că respectivele mesaje au statut de adevăr general valabil și atrage consecințe incomensurabile asupra dezvoltării personalității și confortului psihic al acetuia.

5.1.3. Ținând cont de aspectele semnalate, slicită penalizarea atât a inițiatorilor acestei campanii, cât și a celor care au facilitate desfășurarea ei. Astfel, petentul solicită obligarea Primăriei București, pe lângă amenda maximă, la finațarea organizării unor

activități reparatorii eficiente de către organizații care au ca domeniu de activitate afirmarea identității românești, precum și declanșarea procedurilor judiciare de desființare a tuturor organismelor și firmelor care au comandat și care și-au adus aportul la desfășurarea acestei campanii.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Colegiul reține că petentul invocă vătămarea drepturilor sale în legătură cu existența unor panouri publicitare în București, în opinia sa cu caracter discriminatoriu. În raport de această situație, petentul solicită penalizarea inițiatorilor panourilor și obligarea Primăriei București la finanțarea organizării unor activități reparatorii eficiente de către organizații care au ca domeniu de activitate afirmarea identității românești și declanșarea procedurilor judiciare de desființare a tuturor organismelor și firmelor care au comandat și și-au adus aportul la desfășurarea respectivei campanii.

6.2. În raport de cererile subsecvente plângerii, Colegiul a invocat din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. În temeiul art. 20 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, persoana interesată are la îndemână dreptul la o acțiune pentru constatarea și sancționarea unei fapte de discriminare. Inițierea acestui demers declanșează o procedură specială ce se finalizează prin adoptarea unui act administrativ-jurisdicțional ce poate constata și sancționa contravențional persoana care a săvârșit fapta de discriminare (A se vedea Curtea Constituțională Decizia nr. 444 din 31 martie 2009, în același sens Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008). Prin Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că jurisdicția Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nu are caracter obligatoriu, întrucât legea nu prevede în sarcina persoanei vătămate obligația de a urma o procedură administrativ-jurisdicțională prealabilă sesizării instanței de judecată, ci numai posibilitatea de a opta între cele două căi de valorificare a dreptului. Legiuitorul, dincolo de posibilitatea declanșării unei proceduri administrativ-jurisdicționale finalizată prin constatarea și sancționarea contravențională a unei fapte, a prevăzut, în temeiul art. 27 alin.1 și alin. 2 al O.G. nr. 137/2000, dreptul persoanei care se consideră discriminată de a formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, în termen de 3 ani de la data săvârșirii faptei sau de la data la care persoana interesată putea să ia cunoștință de săvârșirea ei (A se vedea Curtea Constituțională, Decizia nr. 1.011 din 8 noiembrie 2007).

6.3. Din acest punct de vedere, Colegiul este de opinie că fondul cererilor adresate CNCD constituie, în esență, o solicitare de impunere în sarcina părții reclamate a unor obligații de a face (finanțarea unui anumit timp de activități) având caracter de restabilire a situației anterioare sau anulare a situației create. Pe de altă parte, cererea de declanșare a unor proceduri judiciare de desființare a unor organisme și firme, excede, în mod vădit, atribuțiilor Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, așa cum sunt prevăzute în Art. 2 alin.10 și Art. 19 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Pentru aceste motive, excepția invocată, din oficiu, urmează a fi admisă.

6.4. În ceea ce privește conținutul prezumtiv discriminatoriu al panourilor publicitare din București, Colegiul reține că la dosar, petentul nu indică nici un mijloc de probă ce ar pune în discuție existența unor fapte care ar prezuma discriminări, rezumându-se doar

la ideea că la o anumită intersecție sunt afișate anumite mesajele, pe care petentul le apreciază discriminatorii.

6.5. Sub aspectul incidenței preverilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

6.6. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acelei legăturii de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

6.7. Colegiul reține că a fost sesizat cu privire la aspecte similare, într-un alt dosar, rezultând că postul Radio XXI a desfășurat o campanie de marketing în doua etape. Acestea s-au concretizat într-un interval de timp de „teasing” cu menirea de a intriga, de a stârni curiozitate și de a implica audiența față de un mesaj afișat în mod negativ iar a doua etapă s-a materializat în postarea pe perioada unui alt interval de timp a unui text suplimentar, prin care s-a pozitivat mesajul inițial. Acest timp de campanie corespunde devizei de radio „simply positive” pe care a promovat-o postul XXI.

6.8. Colegiul reiterează că prin Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, în Art.10 se dispune că: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” și precizează în mod expres limitele acestui drept în aliniatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități,

condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora.”

6.9. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Sub rezerva pragrafului 2 al art.10, libertatea de exprimare acoperă nu numai informațiile și ideile apreciate favorabil sau considerate ca inofensive sau indiferente, dar și pe acelea care contrariază, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis fără de care nu există, o societate democratică (Hotărârea Curții Europene în cauza Oberschlick vs. Austria, para. 57). Instanța europeană a decis că, astfel cum apare consacrată de art.10, libertatea de expresie este însoțită de excepții care impun o interpretare restrictivă iar nevoia de a opera restrângeri ale acestei valori fundamentale a unei societăți democratice trebuie să fie stabilită în mod convingător. (Hotărârea Curții Europene în cauza Observer et Guardian c/Royaume-Uni, parag.59, cauza Sunday Times c/Royaume-Uni, parag.50, cauza Thorgeir Thorgeirson c/Islande, parag.63).

6.10. Articolul 10 al Convenției Europene a Drepturilor Omului apară libertatea de exprimare a opiniilor și ideilor, precum și pe cea de informare, fără nici o constrângere, prin mijloace tehnice diverse, de la cele tradiționale la cele moderne, ce apar pe măsura dezvoltării progresului tehnic și a mijloacelor de comunicare în masă. Această libertate privește nu numai opinii și informații politice sau economice, dar astfel cum statuează și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în egală măsură, și în ceea ce privește informații cu caracter comercial, creații artistice sau literare. Fosta Comisie pentru Drepturile Omului, încă din 1979 a declarat că nu consideră “discursul” comercial ca fiind în afara domeniului de aplicare al protecției acordate de articolul 10, parag.1 (cauza X si Biserica Scientologica vs. Suedia, Decizia din 5 mai 1979, D.R. 16, pag.68).

6.11. Fosta Comisie Europeană a Drepturilor Omului și-a exprimat în mod și mai clar opinia că discursul comercial este protejat de Convenția Europeană. Ea reține că “își exprimasem opinia conform căreia publicitatea și campaniile publicitare sunt protejate, ca atare, de articolul 10, parag.1” (cauza Ingemar Liljenberg vs. Suedia, Decizia din 1 martie 1983, nepublicata). În același sens, Curtea Europeană în cauza Markt Intern Verlag GmbH și Klaus Beerman a reținut că “informațiile de natură comercială nu pot fi excluse din domeniul de aplicare al articolului 10, parag.1, care nu se aplică numai anumitor categorii de informații, idei sau moduri de exprimare” (cauza Markt Intern Verlag GmbH si Klaus Beerman vs. Federal Republic of Germany, 3/1988/147/201, parag.27).

6.12. Așadar, libertatea de exprimare apară toate categoriile de informații pluraliste, creațiile și ideile originale, oricare a fi forma, suportul sau finalitatea acestora. De ea se bucură nu numai mijloacele de informare în masă ci și cetățenii și creatorii științifici, literari sau artistici. De asemenea, în sfera protecției articolului 10 se includ cuvinte, imagini transmise prin intermediul suportului tipărit, al radioului sau televiziunii etc. (cauza Groppera Radio AG v. Elveția).

6.13. Or, în raport de situația de fapt și de reperele statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, nu se poate reține că, de plano, inițierea unei campanii de marketing de către un radiodifuzor, prin mijloace publicitare specifice, cu privire la poziția vis a vis de anumite valori în societate, ar excede conținutului libertății de exprimare. Pe

de altă parte, nici nu s-ar putea reține că, prin specificul derulării sale, campania publicitară în speță ar induce diferențe de tratament bazate pe criterii interzise, în sensul art. 2 din O.G. nr. 137/2000 republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență a CNCD, invocată din oficiu;
2. Nu pot fi reținute aspecte ce intră sub incidența art. 2 din O.G. nr. 137/2000 republicată;
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde petenților în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite părților: M. T , cu domiciliul în str. , Primăria municipiului București, cu sediul în Splaiul Independenței, nr. 291-293, sector 6, București.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Președinte

GERGELY Dezideriu – Membru

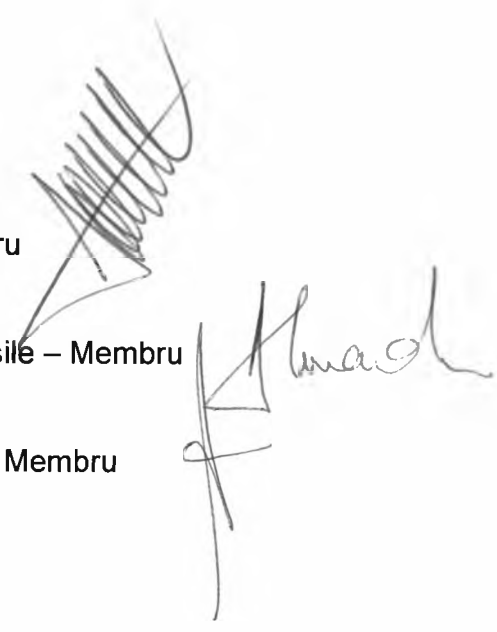
HALLER Istvan - Membru

JURA Cristian - Membru

VASILE Alexandru Vasile – Membru

VLAȘ Claudia Sorina - Membru

Data redactării 27.05.2011

Red. G.D., Tehnored. A.S., 2 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

